

KONFERENCE PRO VEDENÍ MŠ
projektu MAP IV ORP Teplice,
CZ.02.02.XX/00/23_017/0008443
31. 10. 2024 – 1. 11. 2024

Spolufinancováno
Evropskou unií

Právní pohled na situace škol běžné i mimořádné

Mgr. Anna Šavel, LL.M., advokátka

Náš dnešní program:

- První blok:
 - pojem rodičovské odpovědnosti
 - spory mezi rodiči a jejich dopady na mateřskou školu
 - kontakt mezi mateřskou školou, soudem a OSPOD
- Druhý blok:
 - spolupráce s OSPOD
 - děti jako pachatelé a oběti trestné činnosti
 - oznamovací povinnost

Rodičovská odpovědnost

Co to je rodičovská odpovědnost?

- soubor práv a povinností rodičů spočívající v péči o dítě, zejména v péči o jeho zdraví, jeho tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte, v udržování osobního styku s dítětem, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání, v určení místa jeho bydliště, v jeho zastupování a spravování jeho jmění
- vznik a zánik, změny v rozsahu rodičovské odpovědnosti

Spory mezi rodiči

O co se rodiče hádají nejčastěji?

- o péči, výživné, styk
- kam dítě nastoupí do mateřské školy a školy
- o trvalé bydliště
- o to, jestli dítě pojede na výlet/školku v přírodě
- spor o změnu mateřské školy
- spor o změnu bydliště (tzv. vnitrostátní únosy)

Dopady soudních rozhodnutí

Běžné případy zásahu soudu

- dohoda rodičů
- rozsudek ve věci péče o dítě
- předběžná opatření ve věci péče o nezletilé dítě
- určení školy, do které dítě nastoupí
- svěření dítěte do péče jiné osoby, než je rodič?

Formální předpoklady závaznosti pro mateřskou školu

- rozsudek a usnesení
- právní moc soudního rozhodnutí
- závaznost rozhodnutí pro mateřskou školu

Dobrá víra ředitele školy

- Ředitel může vydat rozhodnutí o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání na základě přihlášky podepsané jedním z rodičů pouze tehdy, pokud je v dobré víře, že mezi rodiči bylo o volbě vzdělání dítěte dosaženo shody. Pokud v době podání přihlášky ví, že mezi rodiči shody dosaženo nebylo, musí řízení o přijetí přerušit a rodiče odkázat na soud.
- Pokud se ředitel před vydáním rozhodnutí o přijetí dozví, že druhý rodič dítěte o podání přihlášky vůbec nevěděl, není již v dobré víře, že první rodič jedná se souhlasem druhého rodiče. V tomto případě může rozhodnutí o přijetí vydat pouze v případě, kdy s tím druhý rodič souhlasí. Ředitel tedy musí stanovisko druhého rodiče zjišťovat. Souhlas přitom nelze dovozovat pouze z toho, že druhý rodič neprojevil výslovný nesouhlas (tedy např. váhá, sděluje, že mu jde především o dohodu s prvním rodičem nebo že se o celé věci musí ještě poradit s advokátem). Pokud druhý rodič neprojeví souhlas, ředitel musí řízení o přijetí přerušit a rodiče odkázat na soud.

(stanovisko ombudsmana 398/2019/VOP)

Běžné situace , kdy dochází ke kontaktu mezi soudem, OSPOD a mateřskou školou:

- zpráva vyžádaná soudem
- zpráva vyžádaná rodičem
- případová konference
- tzv. ohrožené dítě (§ 6 zákona o sociálně právní ochraně dětí)

**Součinnost s
OSPOD a
soudy**

Kam se s problémy v životě žáka obrátit?

- Orgán sociálně-právní ochrany dětí
- Policie České republiky
- soudy

**Když má žák
problémy**

Orgán sociálně-právní ochrany dětí

- informace o tom, že se jedná o ohrožené dítě + požádat o to, jak podnět OSPOD vyhodnotil
- uložit dítěti a rodičům opatření směřující ke zlepšení situace (§13 zákona OSPOD)
- event. podnět k umístění do zařízení (rozhoduje soud)

**Když má žák
problémy**

Co je trestné a kde to zjistím?

- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- děti jako oběti trestných činů
- děti jako pachatelé činů jinak trestných
- ohrožování výchovy dítěte
- fenomén sexualizovaného násilí na dětech

Trestná činnost a děti

Trestná činnost a děti

Nepřekažení trestného činu (§ 367 trestního zákoníku)

- kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný připravuje nebo páchá znásilnění (§ 185), pohlavního zneužití (§ 187), zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193), týrání svěřené osoby (§ 198) a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí (od 1.1.2025 též sexuální útok (§ 185a) a sexuální nátlak (§ 186))

Neoznámení trestného činu (§ 368 trestního zákoníku)

- kdo se hodnověrným způsobem dozví, že jiný spáchal zneužití dítěte k výrobě pornografie (§ 193), týrání svěřené osoby (§ 198) a takový trestný čin neoznámí bez odkladu státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu

Křivé obvinění???

- Abych někoho křivě obvinila, musím ho obvinít lživě, tj. musím úmyslně uvést nepravdivou informaci!

**Trestná
činnost a děti**

Trestná činnost a děti

Kde hledat pomoc?

- Probační a mediační služba (www.pmscr.cz)
- Registr poskytovatelů pomoci obětem trestných činů (<https://otc.justice.cz/verejne/seznam.jsf>)
- Česká advokátní komora (www.cak.cz)
- HANDS OFF, z.s. (www.handsoff.cz)

Děkuji za pozornost!

